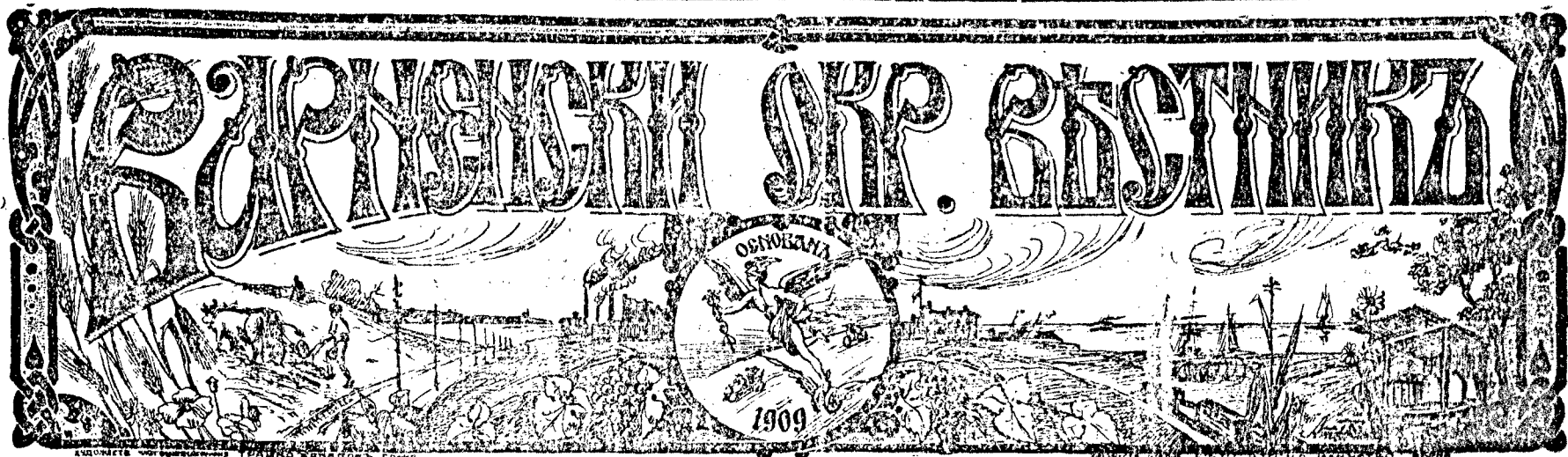

Издава Варненската Окръжна Постоянна Комисия

ИЗЛИЗА ТРИ ПЪТИ ВЪ МѢСЕЦА.

Абонаментъ 20 лева годишно.

Всичко що се отнася до вѣстника да се изпраща до Постоянната Комисия — Варна.

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ НА I или II СТРАНИЦА:

Официални: на дума по 50 ст.; заглавие, дата и подписъ по 2-50 лв.;

частни: на дума или на кв. см. по 1 лв.

Извлѣчение отъ протоколитѣ отъ I редовна сесия. X. избор. периодъ 1920 г. на Варнен. Окръженъ Съвѣтъ.

Ив. Терзиевъ: Ще направя бѣлѣжка на г. Крайчева, че той при вземане думата почва съ нѣщо, а свършва съ пълно признание на това, което първоначално отрича. Той каза, че земледѣл. организация, която говори за обновление, не прави онова, което проповѣдва. Тукъ комунистите само държатъ дълги рѣчи, за да ни отнематъ времето и да не можемъ да работимъ.

Председателятъ: Исканието на г. Окр. у-ль за анкета не трѣба да се приеме.

Хр. Мирски: Сподробявамъ мнѣнието на председателя. Не можемъ да избираме комисия за анкета. Ако твърдението на Крайчева не е вѣрно, не остава нищо освѣн г. управителятъ да го даде подъ съдъ.

Окр. У-ль А. Добревъ: Трѣба да се назначи комисия, защото тукъ се закача не само Окр. управителъ, а самата земледѣлска група въ Съвѣта.

Хр. Мирски: Споредъ нашитѣ закони обвинението може да се отнесе въ съда.

Юр. Ивановъ: При дебатирането се правятъ отклонения и хвърлятъ обиди. И по-рано казахъ, че съ раздразнението, както я карае тукъ, това мѣсто, ще се обърсамо на говорилница, а не и на мѣсто на творилница. Тукъ сме изпратени да работимъ за благо на окръга и нѣма защо да се караме. Г. Крайчевъ каза, че окръга е силно разстроено и че не може току-тъй да се приготви едно изложение. Тази празнота — липсата на изложение — ще се попълни съ изложението на специалиститѣ. Прѣдложениятъ дневенъ редъ отъ Окр. у-ль е само едно набѣлѣзване на въпроситѣ, съ които ще се занимаваме, а ние послѣ ще нареждаме кой въпросъ кога ще разглеждаме.

Ив. Терзиевъ: Трѣба да изберемъ комисия за анкета, защото обвинението чрѣзъ Окр. управителъ съ насочени на нашата група и така ще изобличимъ сетиѣ комунистите.

Р. Крайчевъ: Ако е за анкета, нека се разшири тя, като се анкетиратъ всички

золуми на земледѣлцитѣ.

Окр. У-ль А. Добревъ: Щомъ е тъй, азъ разширявамъ повече анкетата, за да се анкетиратъ всички извършени отъ комунистите золуми.

Слѣдъ гласуване прие се да се назначи анкета, за да се установи дали е вѣрно, че Окр. Управителъ е билъ въ кабинета си двама граждани.

Ив. Терзиевъ: Неумѣстно е да се разшири анкетата.

Б. Митевъ: Прѣдлагамъ да се разшири анкетата като обеме дѣйността на земл. група и специално за варненското градоначалство.

П. Яневъ: Обясниха се причинитѣ за непрѣдставяне изложението и г. Шиковъ подметна, че причината за това била, че окр. у-ль се занимавалъ съ други работи. Окр. У-ль направи прѣдложение да се направи анкета по изнесеното отъ Крайчева, а този послѣдния иска тя да се разшири. Неумѣстно е да се разширява анкета, защото ще изгубимъ много време.

Хр. Мирски: Прѣдложението за анкета е незаконно и нашата група протестира.

Положеното на гласуване прѣдложение да се разшири анкетата не се прие; а се прие прѣдложението да се извърши анкетата тъй както се иска отъ окр. у-ль: „по поводъ на туй че не съмъ приготвилъ изложение менъ се хвърля обвинението за напясане побой на двама граждани.“

За членове на анкетната комисия се посочиха и избрахъ трима: отъ земледѣлцитѣ Пеню Яневъ, отъ комунистите Никола Стефановъ и отъ народняцитѣ Миланъ Ботушаровъ.

За идущето заседание се сложи слѣдния дневенъ редъ:

- 1) избиране разни комисии;
- 2) изслушване доклада на специалиститѣ;
- 3) опрѣдѣляне размѣра на общинската пѣтна тегоба за 1920 година.
- 4) Опрѣдѣляне мрѣжата на общинскитѣ пѣтища.

(Засѣданието се закри въ 7 1/2 ч. слѣдъ обѣдъ).

Печат. „Просвѣщение“ Варна.

Протоколъ № 3.

Засѣдание на 14. май 1920 г. (Открито отъ прѣдседателя г. Т. Атанасовъ въ 3 1/2 ч. сл. пл.)

Слѣдъ прочитането и вписване на извѣстни поправки отъ окр. съвѣтъ протокола № 2 се прие и при подписа.

Рѣшение 4.

Опрѣдѣляне мѣсто за засѣданията на Окр. Съвѣтъ.

Прѣдседателятъ събщи, че варн. общин. съвѣтъ е рѣшилъ да се отстъпи зала „Съединение“ срѣщу 50 лв. дневенъ наемъ за засѣданията на Окр. Съвѣтъ.

Окр. У-ль А. Добревъ: Земледѣл. група бѣше наклонена Съвѣтътъ да засѣдава въ зала „Съединение“, макаръ че боята му е червена и да се плаща наемъ, но прѣдъ видъ ограничението въ времето, да работимъ само до 6 ч. сл. пл., когато ние работимъ често пѣти по-късно отъ 8—9 ч. сл. пл., намѣрихъме удобенъ салонъ въ Дѣвическата гимназия, дѣто нѣма да плащаме наемъ и има сжщитѣ удобства, необходими за единъ широкъ салонъ.

Д. Шиковъ: Намирамъ, че не правимъ голѣма економия и че въ Дѣвическата гимназия нашитѣ засѣдания ще бѣдатъ публични само формално.

Окр. У-ль А. Добревъ: Всѣки знае дѣ е Дѣвическата гимназия. Може г. Шиковъ да желае да засѣдаваме на ул. Араба-Конакъ, въ нѣкои ханъ или с. Аджемлеръ; трѣбва ли да отидемъ тамъ? Дава ни се безплатенъ салонъ, дѣто- публичността е осигурена.

Д. Шиковъ: Гимназията не е въ центъра на града. Освѣнъ това отъ нѣколко години насамъ нито протоколитѣ ни се печататъ, нито Окр. Вѣстникъ се издава и никой не знае какво се рѣшава и върши въ Окръж Съвѣтъ.

Окр. У-ль: Земледѣлч. група е на мнѣние да се издава Окр. вѣстникъ, въ който ще се печататъ протоколитѣ и ще бѣдатъ достояние на всички.

Б. Митевъ: Публичността на засѣданията въ зала „Съединение“ ще бѣде много по-голѣма, защото е въ

центъра на града. Трѣбва да правимъ разумна економия. Г-нъ Окр. у-ль често ни прави упреци задѣто сме боядисали зала „Съединение.“

Ив. Терзиевъ: Искамъ да напомнимъ на г. Митева, че той щѣше ужъ да бѣде кратъкъ, а въ сжщностъ отнема не малко време. Той чисто и просто трѣбваше да се присѣдини къмъ мнѣнието на г. Шикова, тъй като сжщата мисль изказа, а не да прави приповторение на неговото мнѣние. Азъ чисто и просто се присѣдинявамъ къмъ прѣдложението на г. Окр. Управителъ.

Прѣдседателятъ: положи на гласуване 2-тъ прѣдложения, дѣ да ставатъ засѣданията на Окр. съвѣтъ: въ зала „Съединение“ или въ Дѣвич. гимназия. Прие се второто и се опрѣдѣли засѣданията отъ понеделникъ да ставатъ въ салона на Дѣвическата гимназия.

Рѣшение 5:

Избиране бюджетна, прожектарна, инвентарна и пѣтна комисии.

Прѣдседателятъ прочете приготвенитѣ отъ прѣдседателството въ съгласие съ групитѣ въ Съвѣта и се прие листата съ членовѣтъ на слѣднитѣ комисии

За бюджетната комисия: Окр. съвѣтници:

Юрданъ Ивановъ
Миланъ Ботушаровъ
Пеню Яневъ
Димо Шиковъ
Никола Стефановъ

За прожектарната комисия: Окр. с-ци:

Саранди Петровъ
Жеко Дуковъ
Миланъ Ботушаровъ
Борисъ Митевъ
Христо Мирски

За инвентарната комисия: Окр. съвѣтници:

Ганчо Миховъ
Христо Мирски
Калчо Георгиевъ

За пѣтната комисия: Окр. съвѣтници:

Златанъ Бръчковъ
Ганчо Недевъ
Желѣзко Желевъ
Стоянъ Бъчеваровъ
Петъръ Николовъ
Филипъ Рафаиловъ
Димо Шиковъ

Рѣшение 6:

Изслушване изложението на агронома и разискване по него.

Поправка. Въ миналия брой е отпечатано „IV година“ вмѣсто „V година“.

Прѣдседателятъ събщи, че на дневенъ редъ е въпроса за изслушване изложението на агронома за състоянието на земледѣлието и отраслиитѣ му и пр. на окръга и даде думата на агронома.

Агрономъ П. Поповъ: (Чете). Прѣди да почна да разглеждамъ сегашното положение на окръга въ стопанско отношение и да обрисувамъ дѣйността на катедрата, ще хвърля бѣгълъ погледъ върху положението, на което бѣ подхвърлено нашето селско стопанство въ окръга прѣзъ време на 3-годишната война. Съ отнемането отъ варненския окръгъ на 3-тъ му околии: балчишка, добришка и куртбунарска се нанесохъ на нашето стопанство отъ балканската война дълбоки рани, защото прѣвитѣ двѣ сж житници на България. Прѣзъ време на изтрѣбителната, изтощителна и разорителна 3-годишна война ние бѣхме изправени прѣдъ глада и става ясна картината, която прѣдставляваше селското стопанство въ края на войната. Войната ангажира всички работни сили, хора и добитѣкъ въ работа на фронта и тила и всички стопански работи бѣха прѣдоставени на извършване отъ женитѣ, дѣцата и старцитѣ. Трѣбаше и се налагаше да се произвеждатъ хранителни продукти не само за непродоволителното градско население, но и за ония, които бѣха повикани подъ знамената, които съ своята кръвъ чертаяха границитѣ на България, но алчността на единица българи, които бѣха се забравили и упоили въ ненаситната книжнина пара не избираха срѣдства, за да увеличатъ своитѣ капитали, като спекулираха и правѣха живота непоносимъ, съ това се разклати тая сила, която цѣли 3 години крѣпѣше. Освѣнъ това единъ силенъ ударъ нанесе въ варненския окръгъ безогледната реквизиция, която не държеше смѣтка за състоянието на факторитѣ на производството. Реквизиционнитѣ комисии непрѣстанно сж искали и вземали добитѣкъ, работенъ и разплоденъ, прѣвозни срѣдства и материали, като често сж лишавали стопанитѣ отъ всякаква работна сила. Доиде неплодородната 1917 и 1918

г., отъ които втората бѣ су-
ха, нѣмаше необходимата
влага за растителността и
вегетирането на засѣтата
площ.

Въ демобилизирането по-
ложението се влоши повече,
защото на земледѣлца лип-
сваше добитъкъ, за да може
да приготви земя за посѣвъ,
както и липса на сѣмена за
посѣвъ. Но нашиятъ земле-
дѣлецъ се справи съ тия труд-
ности, макаръ и съ слабъ,
гладенъ добитъкъ, и съумѣ и
наврѣме извърши както зим-
ния, така и пролѣтния по-
сѣвъ.

Ще изложимъ всѣки отрасълъ
поотдѣлно.

Земледѣлие.

Главниятъ поминѣкъ на на-
селението въ варн. окръгъ
е земледѣлието и скотовъд-
ството. Върху тия два фак-
тора ще се гради благоден-
ствието и бѣдащето на Бѣл-
гария, която въ настоящитѣ
години не малко пострада.
Послѣднитѣ години убѣдиха
всѣки въ горчивата истина,
че земледѣлието е играло и
ще играе най-важната роль
за благосъстоянието на стра-
ната ни, особено прѣзъ от-
четната 1918—1919 г., кога-
то съ една суша бѣхме при-
нудени да търсимъ отъ стран-
ство да доставяме храна за
изхранване населението. Го-
лѣмитѣ промѣни, наложени
отъ войната, повлияха на на-
шето земледѣлие и настѣпи
промѣна въ досегашната сто-
панска политика. Почувству-
ла се нуждата отъ нѣкои
култури, като тютюна и гла-
вно маслодайнитѣ и памука,
които започнаха съ голѣмъ
устрѣмъ да се въвеждатъ и
отглеждатъ въ окръга.

Земледѣлцитѣ въ варнен.
окръгъ повечето сѣ собстве-
ници, дребни производители,
които се движатъ отъ 25 до
125 декара земя. Има едри
земледѣлци съ надъ 1000 де-
кара земя, но тѣ сѣ едини-
ци и сѣ безъ значение при
фиксиране срѣдната собстве-
ностъ въ окръга. Прѣдъ видъ
слабата просвѣтеностъ на ма-
сата и голѣмия консервати-
зъмъ, макаръ и да се виж-
да реалната полза отъ раци-
оналното използване земята
и добръ заплатения и въз-
награденъ трудъ на земле-
дѣлца, притежаваната земя
не се използва рационално.

Поради изключителнитѣ
причини и слѣдствие разши-
ряване търговскитѣ растения,
главно тютюна, зърненото
производство се намали, оба-
че днесъ то отново се засил-
ва. Съ съдѣйствието на поч.
Постоянна комисия повѣре-
ната ми катедра прѣдприе
въвеждането на по-походни
зърнени култури — почнаха
да се отглеждатъ пшеницата
„Ное“, „Петкусовата ржъ“ и
др. Поради войната, крѣмни-
тѣ растения намалѣха, даже
и изчезнаха. Високитѣ цѣни,
които днесъ се искатъ, било
за единъ плугъ или лемешъ,
не малко спъватъ развитието
на земледѣлието, и това
спъване ще продължи дока-
то настѣпи по-нормално и
опрѣдѣлено врѣме въ цѣни-
тѣ на всички продукти и
прѣдмети. Днесъ се стрѣ-
мимъ да въведемъ по-доход-
ни и интензивни култури,
маслодайни растения и сѣ
огледъ на условията и чрѣзъ
които ще се измѣни и сѣд-
бообращателния планъ и ще
се направи и живота по-
сносенъ.

Прѣзъ изтеклата 1918—
1919 г. дълготрайната суша
сѣ унищожила всичко и тя

дълго врѣме ще се спомену-
ва. Тукъ, благодарение на че-
ститѣ дѣждове и влагата,
нуждата отъ храна не се чув-
ствуваше тъй силно, както
бѣ въ южна Бѣлгария, обаче
една голѣма частъ отъ до-
битъка въ окръга измрѣ по
нѣмане фуражъ. Тази година
донесе сѣтрѣсение и гладъ.

Годината 1919 отъ земле-
дѣлско гледище е много до-
бра. Прѣзъ цѣлия периодъ на
вегетирането врѣмето спома-
гаше, посѣвитѣ се развиваха
отлично, и въпрѣки че има-
хме отлична реколта, цѣната
на зърното не е паднала,
слѣдствие голѣмитѣ спеку-
ланти, които неимовѣрно по-
качватъ цѣнитѣ на другитѣ
прѣдмети.

Отъ долната таблица се
вижда какъ е получено
срѣдно на единъ декаръ
прѣзъ тази година, (въ с.
Козлуджа и Кара-хюсеинъ,
пунктове на типичния
районъ).

а) Пшеница	зимна	193	кг.	сѣ	хект.	тегло	72	кг.
б) Колосъ		120	"	»	"	"	74.5	"
в) Сѣвъ	зимна	149.6	"	»	"	"	69.5	"
г) Ржъ		163.6	"	»	"	"	71	"
д) Ечимикъ	прол.	266.4	"	»	"	"	59	"
е) Овесъ		102.8	"	»	"	"	42	"

Въ останалитѣ варнен. че-
тири типични района срѣд-
ното производство по чти
сѣвпада съ горѣспоменатата,
а нѣкъдѣ зимната пшеница
далечъ го надминава и дос-
тига до 204 кг. на декаръ.

Отъ кредититѣ, които сѣ
прѣдвидени въ бюджета на
П. Комисия за доставка на
сѣмена, ще бждатъ използ-
вани прѣзъ есенята на нас-
тоящата година, понеже нѣ-
къдѣ нѣмаше от дѣ да се
доставятъ.

Прави отрядно впечатле-
ние голѣмото търсене на
земледѣлскитѣ машини, до-
ри въ мѣста, дѣто прѣди
войната и дума не ставаше.
особено съ вършачкитѣ, земе-
дѣлцитѣ съзнаха, че много
по-скоро и чисто се прибира
сѣмето, че добитъкътъ, който
и безъ това е намалѣлъ, не
се изморява, и още повече
че го употребяватъ за изо-
раване, стърнищата. Нашиятъ
земледѣлецъ не е свикналъ
да употребява сѣялката. Съ
редовната сѣитба се еконо-
мисва около 1/3 сѣме, откол-
кото съ ржъ. Съ умѣла,
просвѣтна и демонстративна
дѣйностъ земледѣлцитѣ ще
се убѣдятъ и въ полезната,
економичната и редовна сеи-
ба, както се убѣдиха въ пол-
зата отъ: плуга, бранята, ва-
ляка и пр. Земледѣлцитѣ чув-
ствуватъ изтощението на
почвитѣ имъ, което се дължи
на ежегодното имъ сѣяне;
така се отнема само безвъз-
вратно хранителнитѣ веще-
ства. Всѣки съзнава ползата
отъ торението, за да се за-
пази отчасти изсушаването
на почвата. Но малцина сѣ,
както използватъ, умѣло
торовѣтѣ. Оборския торъ
не се съхранява добръ и
затова е необходимо

направата на модерни то-
рища. Животинскитѣ торове
сѣ недостатъчни и се явява
нужда отъ искусствени торове
или т. н. химически торове.
Понеже нѣма откъдѣ да се
доставятъ, опититѣ съ
тѣхъ врѣменно сѣ спрѣни.

Ливади и пасбища.

Естественитѣ ливади зае-
матъ пространство отъ 9003.9
декара и добитото количест-
во сѣно и при най-богатата
реколта (около 400 кг. сѣно
срѣдно на декаръ) е далечъ
недостатъчно за изхранване
добитъка, а остава да се хра-
ни главно съ слама.

Катедрата прѣдприема де-
монстрации, за да покаже
на земледѣлца, че съ тър-
мѣчене и торене може да се
удвои дохода отъ ливадитѣ.
Съ искусствени люцернови
ливади и даване прѣдимство
на фия и фиевата смѣсъ въ
стопанството, вмѣсто праз-
ната ялова угаръ, се засилва
фуражното производство.

Скотовѣдство.

Безогледното разпиляване
на добитъка при лошото му
използуване за обозна служ-
ба въ армията, както и за
клане, поради лошия му тран-
спортъ, нанесе ударъ на ско-
товѣдството, отъ който не
ще се съвземе съ десетки
години.

Едриятъ добитъкъ, говеж-
ди и конски, е съвършено на-
малѣлъ и далечъ недостатъ-
ченъ за обработване земитѣ.

Голѣма частъ отъ селата
въ окръга нѣматъ годни мжж-
ки разплодници; нѣкои нѣ-
матъ никакви и оставатъ да
разчитатъ на случайна мил-
остъ на отдѣлни стопани.
Не сѣ малко селата, дѣто сѣ
останали безъ всѣкакви бици
и оставатъ съ години ялови
кравитѣ и биволицитѣ. Дър-
жавата е безсилна на по-
крупни мѣроприятия въ това
направление, поради финан-
совото ѣ разстройство. Сж-
ществувашитѣ депа за мжж-
ки разплодници въ царство-
сѣ далечъ недостатъчни да
задоволятъ нуждата отъ год-
ни мжжки разплодници. От-
криване и поддържане на та-
кива депа за отглеждане го-
вежди и биволски бицета за
всѣки окръгъ е крайно не-
обходимо. За образуване ско-
товѣдни фондове сѣ опрѣдѣ-
лени досега въ 38 села 4535
декара, отъ които сѣ разра-
ботени въ 23 села, отъ кои-
то е постъпило приходъ за
фонда 54,995 лева. За подо-
брене на говеждия добитъкъ
въ окръга повѣрената ми ка-
тедра се спира и е за мѣст-
ната искърска раса, като по-
издържлива за работа и най-
пригодна за нашитѣ условия.
За конския добитъкъ сѣ араб-
ска порода, като се запази и
издържливия типъ камчийски
мѣстенъ конъ. Подобрене на
биволския добитъкъ чрѣзъ
подбора на мѣстни разплод-
ници. Подобрене на свинска-
та раса чрѣзъ кръстосване
въ камчийската долина съ
„монголица“, а въ останала-
та частъ на окръга сѣ голѣ-
мата английска свиня
„Иокширъ“.

Птицевѣдство.

Въ всѣко селско стопан-
ство има достатъчно голѣмъ
дворъ за развъждане повече
птици. Катедрата дава прѣ-
димство на мѣстната раса.

Овощарство.

Варненскиятъ окръгъ при-
тежава отлични условия за
развитието на овощарството.
Въ Камчийската долина,
прѣзъ врѣмето на робството
ни то е цѣвтѣло и днесъ още
нѣкои стари облагородени
дървета, прѣимуществено я-
бълки, сѣ паметници за това.
Камчийската долина, както
се застъпва овощарството
тамъ, вдѣхва голѣма надеж-
да, че не ще бжде далечъ
деня, когато люлката на
българското овощарство ще
бжде прѣнесена тамъ. И за
всичко това, вънъ отъ бла-
гоприятнитѣ почви и клима-
тически условия до висша
степенъ ще способствува и
обстоятелството, че землед.
стопанства тамъ сѣ прѣиму-
ществено дребни отъ по 30
—40 до 70 декара и само въ
нѣколко села отъ по 100—
150 декара. Числото на тия
малоимотни стопани всѣки
денъ расте и трудътъ имъ
ще трѣба да бжде прило-
женъ въ една по-интенсивна
култура. Овощарството ще
бжде мощенъ тласкъ на
прѣдъ и отъ това, че въ
скоро врѣме камчийската до-
лина ще се кръстоса и отъ
жел. пѣтна мрѣжа, която
днесъ се трасира и която ще
даде възможностъ на овоща-
ритѣ лесно и евтино да раз-
пращатъ продуктитѣ си въ
най-отдалеченитѣ пазари. Мо-
дерното овощарство почва
да се застъпва и въ Варна
и други населени пунктове
на окръга.

Въ варненска околия има
устроени около 400 декара
овощни градини, а въ про-
вадийската—повече отъ 600
декара. Голѣмото търсене
на материалъ облагородени
овощни дръвчета не може да
се задоволи отъ провадий-
ския овощно-лозовъ разсад-
никъ. Само съ основаването
овощенъ разсадникъ въ кам-
чийската долина ще може да
се произвежда достатъчно
материалъ за масови заса-
дания на овощни градини на
мѣстна почва и по този на-
чинъ ще могатъ да се уста-
новятъ сортоветѣ овощия и
чрѣзъ живия примѣръ ще
може да се постави овощар-
ството на едни солидни на-
чала. Чрѣзъ гласуване по-
голѣмъ кредитъ за основа-
ване на този разсадникъ ще
се подигне економическото
състояние на маса жители на
окръга.

Зеленчарство.

Зеленчарството, което е
единъ дребенъ отрасълъ отъ
земледѣлието, се явява като
единъ отъ най-доходнитѣ по-
мощници на мнозина хора.
При обработването на зелен-
чуковитѣ градини се ангажи-
ра труда на маса работници
и работнички, които иначе
въ по-голѣмата си частъ би-
ха останали безъ работа.
По-голѣмитѣ зеленчукови
градини се намиратъ въ
околинѣта на гр. Варна,
сетитѣ на гр. Провадия и по-
голѣмитѣ села, които прѣд-
ставляватъ по-добри пазари
сѣ едно голѣмо търсене на
зеленчукъ. Низката темпера-
тура и честитѣ дѣждове спо-
собствуваха тая пролѣтъ за
разпространението въ го-
лѣмъ размѣръ на черната
вѣшка, която поврѣди, а не-
дѣ унищожи, особено динитѣ.
Въ варненска и провадий-
ска околии прѣзъ тази го-
дина има около 24 х. декара
зеленчукови градини срѣщу
само 4 хил. и 260 декара
прѣзъ 1913 и 1914 стопан-
ска година.

Лозарство.

Неотдавна лозарството въ
варненския окръгъ, а особено
въ варненска и провадий-
ска и отчасти въ балчишка
околии, бѣ източникъ за по-
минѣкъ на десетки хиляди
сѣмейства. Слѣдствие филек-
сера отъ 1907 г. отъ 80 х.
декари стари лозя едѣ се
крѣпятъ неповече отъ 100
декара, намиращи се и тѣ въ
края на своя животъ. Едва-
ли до 20 години ще бжде при-
вършено възобновението на
старитѣ унищожени отъ фи-
локсерата лозя. Старитѣ лозя
бѣха прѣимуществено
дребно притежание, отъ
2—3—5 декара; рядко, и то
около Варна, само се срѣща-
ха лозари съ по 10—20—40
декара. Съ изключение на
едно малцинство, лозаритѣ
се въздържатъ да възобно-
вятъ лозята си, поради недо-
врѣнето, което хранятъ нѣмъ
американскитѣ лозя, слѣд-
ствие лошия материалъ, що
е билъ пуснатъ и се пуца
още въ продажба отъ без-
сѣвѣстни и случайни търгов-
ци на облагороденъ лозовъ
материалъ, или отъ покрѣ-
стенитѣ „италиански“ лозя.
Послѣднитѣ не сѣ нищо дру-
го освѣнъ старитѣ „хибри-
ди“, „отело“, „делеваре“, „те-
реза“ и пр., които не само
френскитѣ практици лозари,
а нѣкъдѣ и нашитѣ напълно
сѣ ги изоставили, като лози
съ слаба издържливостъ на
филексерната зараза, малко
доходни и най-послѣ съ гроз-
да, които притежаватъ вкусъ
и ароматъ нетърпимъ отъ
единъ що-годѣ по-взискате-
ленъ консоматоръ.

Възобновяването на лозя-
та ще стане толкозъ по-ско-
ро, колкото повече матери-
алъ-рѣзници бждатъ произ-
ведени отъ съществуващия
държавенъ овощно-лозовъ
разсадникъ въ гр. Провадия
и общинския разсадникъ —
лозовъ въ гр. Варна, които
трѣба да увеличатъ площта
на маточницитѣ, като се за-
стъпятъ само сортоветѣ,
които единствено сѣ дали
само най-добри резултати и
ще могатъ да обгърнатъ вси-
чки видове почви.

За по-бързото възобнова-
ване на лозята не малко ще
допринесе новооснования въ
Варна лозарски синдикатъ,
който брои 220 члена, за
нуждитѣ на който мѣалата
пролѣтъ сѣ облагородени око-
ло 350 х. рѣзници, а сѣщо
така и нѣколкото други ло-
зарски дружества, които ско-
ро ще бждатъ извикани на
животъ. Засадени нови лозя
има: въ варненска околия око-
ло 1500 декара, а въ прова-
дийска — около 300 декара.

Културно-просвѣтната дѣй-
ностъ, проявена въ окръга
отъ катедрата прѣзъ изтек-
лата 1919 г. се състои вкрат-
цѣ въ слѣдното:

Устна пропаганда. 1. Прѣзъ
отчетната година сѣ устро-
ени въ окръга въ 9 пункта
курсове, отъ които единиятъ
е билъ дълготраенъ, 25-дне-
венъ, а останалитѣ сѣ били
кратковрѣмни. Всички сѣ
били общи, траяли сѣ 75
дни и сѣ били посѣтени отъ
265 редовни и 187 извънред-
ни слушатели.

2. Сказки сѣ устроени 18
въ 12 пункта на варненска
околия при 1663 слуша-
тели.

3. Бесѣди сѣ устроени око-
ло 77 при 1342 слушатели,
като сѣ третираны въпроси
изъ областта на земледѣли-
ето, лозарството, овощарст-
вото и пр. (слѣдва).